

Verksamheten i Europeiska unionen under 2013

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet har gett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över skrivelse 2013/14:115 Verksamheten i Europeiska unionen under 2013 och de följdmotioner som väckts med anledning av skrivelsen.

Sammanfattning

I skrivelsen redogör regeringen för verksamheten i Europeiska unionen under 2013 i enlighet med 10 kap. 2 § riksdagsordningen. I skrivelsen ges en övergripande beskrivning av Europeiska unionens utveckling och förbindelser med omvärlden, det ekonomiska och sociala samarbetet, det rättsliga och inrikes samarbetet samt unionens institutioner. Den tar upp beslut och händelser i unionen och redovisar bredden i unionens frågor utifrån arbetet i rådets olika sammansättningar.

Tre kommittémotioner har väckts med anledning av skrivelsen: 2013/14:U11 av Urban Ahlin m.fl. (S), 2013/14:U13 av Ulf Holm m.fl. (MP) och 2013/14:U12 av Julia Kronlid m.fl. (SD).

Utskottet har inte någon invändning mot att skrivelsen läggs till handlingarna och avstyrker motionsförslagen i de delar som de berör skatteutskottets beredningsområde.

I yttrandet finns sju avvikande meningar (S, MP, SD, V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets överväganden	3
Skatt på finansiella transaktioner	3
Skrivelsen	3
Motionerna	4
Utskottets ställningstagande	4
Befrielse från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund	5
Skrivelsen	6
Motionerna	7
Utskottets ställningstagande	7
Mervärdesskatt på e-böcker	9
Bakgrund	9
Motionen	10
Utskottets ställningstagande	10
Sparandedirektivet, uppförandekoden och antibedrägeriavtal	10
Skrivelsen	10
Motionen	12
Utskottets ställningstagande	13
Avvikande meningar	18
1. Skatt på finansiella transaktioner (S)	18
2. Skatt på finansiella transaktioner (MP)	18
3. Skatt på finansiella transaktioner (SD)	19
4. Befrielse från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund (S, MP)	19
5. Befrielse från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund (SD)	20
6. Mervärdesskatt på e-böcker (S, MP)	20
7. Sparandedirektivet, uppförandekoden och antibedrägeriavtal (S, MP, V)	21

Utskottets överväganden

Skatt på finansiella transaktioner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om tillkännagivanden till regeringen om utformningen av olika aktivitets- och transaktionsskatter inom den finansiella sektorn och om det fördjupade samarbetet inom EU om en skatt på finansiella transaktioner.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP) och 3 (SD).

Skrivelsen

Den 22 januari 2013 bemyndigade Ekofinrådet elva medlemsstater (Belgien, Estland, Frankrike, Grekland, Italien, Portugal, Slovenien, Slovakien, Spanien, Tyskland och Österrike) att inleda ett fördjupat samarbete om en skatt på finansiella transaktioner (FTT). Detta skedde sedan dessa medlemsstater hade uppmanat kommissionen att lämna ett förslag till bemyndigande om ett fördjupat samarbete avseende FTT. Bakgrunden var att det vid Ekofinrådets möte i juni 2012 hade bekräftats att det inte fanns enhälligt stöd för den FTT som i september 2011 föreslagits av kommissionen (inom EU-27).

Sverige röstade ja till bemyndigandet, men gjorde tillsammans med Bulgarien, Danmark, Polen, Rumänien och Ungern ett gemensamt protokolluttalande i vilket undertecknande medlemsstater förutsatte att de icke deltagande medlemsstaternas intressen skulle beaktas i den fortsatta behandlingen av skatteförslaget efter att bemyndigandet om ett fördjupat samarbete hade godkänts.

Den 14 februari 2013 presenterade kommissionen ett förslag till rådets direktiv om genomförande av det fördjupade samarbetet på området (se faktagrupperna 2012/13:FPM76).

Under året har förhandlingar om direktivförslaget pågått i rådets arbetsgrupp för skattefrågor. Sverige har deltagit aktivt, men har inte rösträtt. Den första läsningen av förslaget inom ramen för ett fördjupat samarbete har avslutats. Rådets rättstjänst presenterade i september 2013 ett yttrande om förslagets förenlighet med bl.a. EU-rätten. Rättstjänsten anser att förslagets etableringsprincip (när det gäller finansinstitut från icke deltagande medlemsstater) inte är förenlig med EU-rätten. Etableringsprincipen är basen för beskattning av företag utanför de elva deltagande medlemsstaterna vid transaktioner med anknytning till de deltagande staterna.

Regeringen anser att Sverige inte ska delta i ett fördjupat samarbete i EU om en skatt på finansiella transaktioner. Regeringen har dock respekt för att en sådan skatt har hög politisk prioritet för flera medlemsstater.

Regeringen förutsätter att de icke deltagande medlemsstaternas intressen beaktas i den fortsatta behandlingen av skatteförslaget efter att bemyndigandet om ett fördjupat samarbete godkänts. En skatt med en smalare skattebas är ett sätt att minska de negativa effekterna av FTT och skulle därför vara att föredra. Regeringen motsätter sig FTT som egna medel.

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:U11 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 4 anförs att någon form av beskattning av finanssektorn bör prövas. Tänkbara alternativ är en finansiell aktivitetsskatt eller en finansiell transaktionsskatt som grundas på internationella överenskommelser där de huvudsakliga finansmarknaderna ingår. Oavsett utformningen av en sådan skatt ska intäkterna ovillkorligen gå till respektive medlemsstat. Sverige ska inte delta i det fördjupade samarbetet om en finansiell transaktionsskatt eftersom det inte lever upp till dessa krav. Om skatten på finansiella transaktioner får en negativ effekt på Sveriges skattebaser ska Sverige kräva ytterligare rabatt på medlemsavgiften som motsvarar de ökade kostnader som Sverige drabbas av. En skatt på finansiella transaktioner får varken helt eller delvis blir egna medel för EU. Regeringen måste också se till att få garantier om att Sverige inte missgynnas vare sig som en direkt följd av skatten eller genom att EU-medel framöver tilldelas generösare till de medlemsstater som ingår i det fördjupade samarbetet.

I kommittémotion 2013/14:U13 av Ulf Holm m.fl. (MP) yrkande 20 anförs att det är beklagligt att den svenska regeringen motverkar en reform som syftar till att skapa en långsiktigt stabil ekonomi, där investeringar i den reala ekonomin ges företräde framför spekulationer i finansiella instrument. Motionärerna anser att det ska införas en skatt på finansiella transaktioner inom EU som alla medlemsstater är fria att delta i. Intäkterna ska användas till gröna investeringar för förnybar energi och hållbara transporter, som stimulerar jobb, främst i fattigare delar av EU. Beslut om hur intäkterna ska användas ska fattas av EU.

I kommittémotion 2013/14:U12 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 20 i denna del vänder sig motionärerna mot en skatt på finansiella transaktioner. En sådan skatt skulle resultera i kapitalflykt till finanscentrum utanför EU och i förlängningen minska EU:s bnp. Den måste därför införas globalt eller inte alls. De är även starkt skeptiska till att koordinera vissa andra punktskatter på EU-nivå eftersom de mål på exempelvis miljö- eller folkhälsoområdet som ska uppnås är en nationell angelägenhet och ska formuleras av Sveriges riksdag och i förlängningen av det svenska folket.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har senast behandlat frågan om en skatt på finansiella transaktioner i betänkande 2013/14:SkU19 Punktskatter.

Utskottet anser visserligen att den finansiella sektorn ska bära sin del av kostnaderna för finansiella kriser men tycker att det finns andra mer lämpliga åtgärder än en skatt på finansiella transaktioner för att hantera finanssektorns risktagande och ansvar i finansiella kriser. Det finns redan i dag en stabilitetsfond som ska finansiera statens åtgärder för att stödja det finansiella systemet, och banker och andra kreditinstitut betalar sedan 2009 en årlig stabilitetsavgift till fonden.

När Sverige under 1980-talet införde en skatt på handeln med värdepapper blev konsekvensen att handeln med värdepapper flyttade till marknadsplatser i utlandet. För att undgå sådana effekter måste en skatt på finansiella transaktioner genomföras på global nivå.

Utskottet anser att Sverige inte bör delta i samarbetet om den skatt på finansiella transaktioner som ett antal EU-länder planerar att genomföra. Riksdagen har i ett motiverat yttrande (utl. 2012/13:SkU33) uttalat bl.a. att kommissionens förslag till genomförande av det fördjupade samarbetet på området är problematiskt eftersom det gör anspråk på beskattning av aktörer som är verksamma i länder som inte deltar i samarbetet. Riksdagen ansåg att det är oklart hur en sådan beskattning ska kunna upprätthållas ur rättslig och praktisk synpunkt, och att det därför är svårt att bedöma vilka effekter förslaget kommer att få på de länder som inte deltar i samarbetet. Bristen på klarhet när det gäller dessa beskattningsanspråk gjorde att riksdagen bedömde att förslaget är alltför långtgående.

Utskottet har inte någon invändning mot den inställning som regeringen redovisar när det gäller det fördjupade samarbetet inom EU om en skatt på finansiella transaktioner och ser inte något skäl för riksdagen att rikta tillkännagivanden till regeringen om utformningen av olika aktivitets- och transaktionsskatter inom den finansiella sektorn. Utskottet föreslår att de nu aktuella motionsförslagen avslås.

Befrielse från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om tillkännagivanden till regeringen med anledning av de diskussioner som Sverige för med kommissionen om den svenska befrielsen från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund.

Jämför avvikande meningarna 4 (S, MP) och 5 (SD).

Skrivelsen

I en formell underrättelse i juni 2008 gjorde kommissionen gällande att Sverige har underlåtit att fullgöra sina skyldigheter enligt artiklarna 2 och 9 i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG) genom att låta leveranser av varor och tillhandahållandet av tjänster mot ersättning som görs inom Sveriges territorium av ideella föreningar och registrerade trossamfund falla utanför tillämpningsområdet för mervärdesskatt, även när dessa bedriver ekonomisk verksamhet i den mening som avses i artikel 9 i direktivet. Detta innebär att leveranser av varor och tillhandahållandet av tjänster mot ersättning som görs inom Sveriges territorium av sådana föreningar och trossamfund inte blir föremål för mervärdesskatt trots att de borde anses som beskattningsbara personer som agerar i denna egenskap.

Sverige svarade i oktober 2008 i huvudsak följande. Det har skett en utveckling i rättspraxis avseende skattefriheten för ideella föreningar och registrerade trossamfund i direktivkonform riktning. I ett flertal mål i svenska domstolar har yrkanden om skattefrihet i fråga om inkomstskatt och mervärdesskatt underkänts med hänvisning till de kriterier som ska vara uppfyllda avseende finansieringen av verksamheten enligt skattefrihetsreglerna i 7 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229) och 4 kap. 8 § mervärdesskattelagen (1994:200), t.ex. bedömningen av skatteplikten för ersättningar för tv-rättigheter m.m. som idrottsklubbar får.

Regeringsrätten har gjort en direktivkonform tolkning i RÅ 2007 ref. 57 där rätten slog fast att en ideell förening skulle anses som näringsidkare enligt mervärdesskattelagen. Ideella föreningar och registrerade trossamfund är till stor del beroende av icke skattepliktiga bidrag, och den näringsverksamhet som bedrivs lämnar ofta obetydliga överskott samtidigt som näringsverksamheten i många fall är svår att skilja från den ideella verksamheten. I statsfinansiellt hänseende skulle därför en skyldighet att betala mervärdesskatt för föreningslivet troligen inte generera några skatteintäkter samtidigt som det skulle förorsaka betydande administrativa kostnader för föreningslivet och det allmänna. Det är också den svenska regeringens bestämda uppfattning att allmännyttig verksamhet ska ha goda villkor i ekonomiskt hänseende. Villkoren för allmännyttig verksamhet bör dock inte få störa konkurrensen med näringslivet på ett otillbörligt vis. Den svenska regeringen avser att se över utformningen av de svenska reglerna om ideella föreningar och registrerade trossamfund i förhållande till mervärdesskattedirektivet.

Kommissionen uppmanade i januari 2009 Sverige att göra ett tydligt åtagande om att lagstiftningen kommer att ändras och att tillhandahålla information om vilka konkreta åtgärder som kommer att vidtas för att lagstiftningen ska överensstämma med fördraget.

Sverige underrättade i mars 2009 kommissionen om att två utredare hade utsetts för att se över utformningen av de svenska reglerna om allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund samt yrkesmässig verksamhet i mervärdesskattelagen.

I oktober 2009 redovisade utredarna sina överväganden och förslag i promemorian Mervärdesskatt för den ideella sektorn, m.m. (Ds 2009:58). I december 2009 kompletterade regeringen ärendet hos kommissionen med innehållet i promemorian.

I januari 2011 beslutade regeringen att ansöka om tillåtelse från kommissionen att få införa en regel om en s.k. omsättningsgräns för mervärdesskatte-redovisning för den ideella sektorn. Ansökan innebar att verksamheter inom den ideella sektorn som har en skattepliktig omsättning på högst 1 miljon kronor skulle kunna undantas. Enligt ett besked från kommissionen i mars 2011 godtogs dock inte ansökan.

Regeringen och kommissionen har för närvarande en pågående dialog i frågan om den ideella sektorns mervärdesskattesituation.

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:U11 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 5 anför motionärerna att mervärdesskattebefrielsen för ideella föreningar måste få bestå. Våra föreningar, religiösa samfund och folkrörelser bedriver samhällsnyttiga verksamheter och kommissionens krav på momsbeläggning hotar det ideella engagemanget. Det behövs få och enkla regler för föreningar. Om momsbefrielsen inte kan bestå är det viktigt att dessa föreningar kompenseras.

I kommittémotion 2013/14:U12 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 20 i denna del anføres att skattepolitiken är nationell och att detta i synnerhet gäller den svenska momsfrifheten för ideella föreningar. Ett slopande av den svenska momsfrifheten skulle innebära en kraftigt ökad administration och ökade kostnader för föreningar med ytterst marginella ekonomiska medel, och skulle i praktiken leda till att vissa föreningar tvingas upplösa sig själva. Motionärerna anser att Sverige bör vara berett att nyttja sin veto-rätt i andra sammanhang för att vinna gehör i denna fråga.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har senast behandlat frågan om mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfunden i betänkande 2013/14:SkU18 Mervärdesskatt.

Ett enigt utskott har tidigare agerat med skärpa och tydlighet i denna fråga. Utskottet har framhållit att den ideella sektorn i Sverige tar ett stort samhällsansvar och bidrar till en berikande mångfald. Verksamheten inom den ideella sektorn ger alla medborgare verktyg för samhällsengagemang och bidrar till ett samhälle där medborgarna är engagerade i socialt arbete, kulturfrågor, mänskliga rättigheter, miljöarbete, utbildning, idrott och andra hälsofrågor. Föreningarna organiserar också en mångfald politiska, ekonomiska och sociala intressen.

Utskottet har också tagit upp frågan i sitt utlåtande 2010/11:SkU25 Europeiska kommissionens grönbok om mervärdesskattens framtid – Ett enklare, stabilare och mera effektivt mervärdesskattesystem (KOM(2010) 695). I utlåtandet betonade utskottet vikten av en fördelaktig behandling av ideell verksamhet inom idrott, kultur, socialt arbete, utbildning m.m. och betydelsen av ett tydligt undantag. Samtliga partier i Sveriges riksdag vill se ett samhälle där medborgarna, inte minst de yngre, är engagerade i socialt arbete, kulturfrågor, mänskliga rättigheter, miljöarbete, utbildning och idrott. Föreningslivet utvecklar särskilda förutsättningar för den representativa demokratin genom att erbjuda medborgarna möjlighet att gemensamt värdera, argumentera och fatta beslut. Föreningarna organiserar också en mångfald politiska, ekonomiska och sociala intressen. Forskning har visat att föreningslivet även bidrar till att öka tilliten i samhället. I Sverige har den ideella sektorn (dvs. ideella föreningar, registrerade trossamfund och stiftelser) en lång tradition. Den är en viktig kraft och tillgång för svenskt samhällsliv. Som exempel kan nämnas att 2000 var ca 90 procent av Sveriges vuxna befolkning (mellan 16 och 84 år) medlemmar i någon förening. Den ideella sektorn i Sverige ombesörjer normalt sett sina ekonomiska och administrativa funktioner med ideell arbetskraft, vilket innebär att de är särskilt sårbara för administrativa bördor och andra ökade kostnader i verksamheten. Att införa momsplikt på sådan icke vinstdrivande verksamhet som bedrivs inom den ideella sektorn skulle avsevärt öka den administrativa bördan och således gå stick i stäv med ambitionen att förenkla momssystemet och minska kostnaderna för efterlevnad och skatteuppbörd. En sådan åtgärd skulle heller inte medföra några betydande skatteintäkter eftersom det mycket sällan uppstår något ekonomiskt mervärde i verksamheten.

Utskottet har också vid två tillfällen under 2011 träffat kommissionär Algirdas Šemeta, med ansvar för skattefrågor, och då framfört den samfälliga åsikten att det är av stor vikt att man hittar en lösning på dessa angelägna frågor som inte innebär några avgörande försämringar för den ideella sektorn i Sverige.

Kommissionen presenterade den 6 december 2011 sitt meddelande om mervärdesskattens framtid – Mot ett enklare, robustare och effektivare mervärdesskattesystem som anpassats till den inre marknaden (KOM(2011) 851). Meddelandet innehåller allmänna slutsatser från samrådet om grönboken om det framtida mervärdesskattesystemet.

I samband med arbetet med den allmänna översynen av mervärdesskattesystemet på EU-nivå har regeringen tagit initiativ till ett uttalande av ministerrådet den 15 maj 2012 om att undantagen för ideell verksamhet i mervärdesskattedirektivet bör klargöras.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2013 (s. 318) klargjort att regeringen kommer att arbeta vidare med att säkerställa goda förutsättningar för en stark ideell sektor. I dialogen med kommissionen är reger-

ingen tydlig med att den ideella sektorns värdefulla verksamhet måste främjas. Regeringens utgångspunkt är att villkoren för de svenska ideella föreningarna inte ska försämrats.

Utskottet anser att alla de åtgärder som kan förväntas bör innefatta en helhetsbedömning av påverkan på den ideella sektorn. Det är viktigt att de sammanvägda förslagen inte innebär en försämring. Utskottet ser positivt på de ansträngningar som görs för att bevara de goda förutsättningar för ett aktivt föreningsliv och den ideella sektorns verksamhet som vi har i Sverige och avvaktar uppmärksamt den vidare utvecklingen.

Utskottet ser inte något skäl för riksdagen att rikta tillkännagivanden till regeringen i denna fråga och avstyrker därför motionsförslagen.

Mervärdesskatt på e-böcker

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om mervärdesskatt på e-böcker.

Jämför avvikande mening 6 (S, MP).

Bakgrund

Sedan sommaren 2009 gör mervärdesskattedirektivet det möjligt att införa lågmoms på tillhandahållandet av böcker på alla typer av fysiska bärare, dvs. även ljudböcker på cd-skiva. Ändringen föregicks av ett aktivt arbete av den svenska regeringen. Möjligheten till lågmoms omfattar dock inte elektroniskt levererade (nedladdade) böcker, dvs. de som saknar fysiska bärare.

Frankrike och Luxemburg har den 1 januari 2012 infört lågmoms på elektroniska böcker. Europeiska kommissionen har uppmanat dem att ändra sin lagstiftning och inlett rättsliga åtgärder.

Finansminister Andes Borg har i svar på en skriftlig fråga den 16 december 2013 (2013/14:166) anfört följande:

Ur svensk synvinkel är det angeläget att lika produkter beskattas lika. När det t.ex. gäller frågan om momssats för e-böcker har Sverige påtalat detta både vid olika mötestillfällen med övriga medlemsländer i EU och vid enskilda möten med EU-kommissionen.

Inom det fortsatta EU-arbetet med frågor om momssatser kommer regeringen fortsätta att lyfta fram sin ståndpunkt att lika produkter ska beskattas på samma sätt.

Motionen

I kommittémotion 2013/14:U11 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 6 anför motionärerna att regeringen och Sveriges kommissionär bör driva frågan om sänkt moms på e-böcker vidare. EU-parlamentet är positivt och Sverige måste slå vakt om sin ambition att bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har senast behandlat frågan om mervärdesskatt för e-böcker i betänkande 2013/14:SkU18 Mervärdeskatt.

Utskottet vill framhålla sin tidigare framförda enhälliga syn att det inom yttrandefrihetsområdet är särskilt viktigt att samma mervärdesskattesats kan tillämpas på produkter som finns i både traditionella sammanhang och i en digital miljö. Det är innehållet som ska vara avgörande och inte publiceringsformatet eller distributionsformen. Ett sådant synsätt ligger också i linje med den digitala agendan för Europa. Skattesatserna på e-böcker och digitala publikationer bör anpassas till vad som gäller för övriga publiceringsformat.

Kommissionen håller på med en omfattande översyn av de nuvarande mervärdesskattesatsernas struktur. Det förslag som aviserades till slutet av 2013 har dock ännu inte presenterats. Utskottet förutsätter att regeringen delar utskottets inställning i arbetet med den pågående översynen av mervärdesskattedirektivet.

Utskottet ser inte något skäl för riksdagen att rikta tillkännagivanden till regeringen i denna fråga och avstyrker därför motionsförslaget.

Sparandedirektivet, uppförandekoden och antibedrägeriavtal

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om tillkännagivanden till regeringen om inriktningen av arbetet mot internationell skatteflykt.

Jämför avvikande mening 7 (S, MP, V).

Skrivelsen

Uppförandekoden

Enligt EU:s uppförandekod för företagsbeskattning ska skatteåtgärder som innebär en påtagligt lägre effektiv beskattningsnivå än den som normalt tillämpas i en medlemsstat granskas. Medlemsstaterna åtar sig också att

inte införa några nya skadliga skatteåtgärder samt att se över de nuvarande bestämmelserna (frysning). Vidare ska medlemsstaterna avveckla de skatteåtgärder som bedöms vara skadliga (avveckling).

En särskild högnivågrupp, uppförandekodgruppen, har inrättats inom rådet för att genomföra uppförandekodens bestämmelser. Enligt gruppens arbetsprogram ska även vissa andra frågor inom kodens ram behandlas. Detta gäller förhållandet till tredjeländer, administrativ praxis, åtgärder för att motverka skattebedrägeri och annat missbruk, övervakning av genomförande av överenskomna riktlinjer, framtagande av riktlinjer för olika typer av förmånliga regimer samt vissa frågor om skatteplanering med hjälp av särskilda skatteregimer för investeringsfonder.

Gruppen lämnar varje halvår en rapport som antas av rådet.

Sparandedirektivet

Under året har flera försök gjorts i rådet att nå en politisk överenskommelse om de ändringar i direktivet om beskattning av inkomster från sparande (sparandedirektivet) som kommissionen föreslog 2008 (se faktapromemoria 2008/09:FPM71). Syftet var att täppa till vissa kryphål i det nuvarande sparandedirektivet, som började tillämpas den 1 juli 2005. Ändringarna innebär bl.a. att även betalningar som går via vissa obeskattade juridiska konstruktioner, såväl inom som utanför EU, till fysiska personer inom EU ska omfattas av direktivet. Dessutom föreslås att tillämpningsområdet utökas till att bl.a. omfatta vissa livförsäkringar. Ändringarna syftar också till att höja kvaliteten på den information som utbyts så att den fysiska person som mottar en räntebetalning med större säkerhet kan identifieras.

Vidare har under året Ekofinrådet gett kommissionen ett mandat att förhandla med Schweiz, Liechtenstein, Monaco, Andorra och San Marino så att även dessa länder ska tillämpa de föreslagna ändringarna av direktivet. Att kommissionen kan påbörja förhandlingarna med relevanta tredjeländer är ett viktigt steg för att komma vidare i processen mot ett antagande av ett reviderat sparandedirektiv.

Regeringen anser att det är angeläget att kvaliteten på den information som utbyts enligt sparandedirektivet förbättras och att de kryphål som har uppmärksammats täpps till och stöder därför det kompromissförslag som har tagits fram.

Skattebedrägeri och skatteundandragande

Ekofinrådet antog i maj 2013 slutsatser om den handlingsplan som kommissionen presenterade i december 2012 för att stärka bekämpningen av skattebedrägeri och skatteundandragande. I handlingsplanen presenterar kommissionen de initiativ den redan har tagit, nya initiativ som kan utvecklas under innevarande år, initiativ som planeras för nästa år och initiativ som kräver en längre tidsram (se faktapromemoria 2012/13:FPM62). Vid

samma tillfälle presenterade kommissionen en rekommendation om en samordnad skattepolitik gentemot tredjeländer och en rekommendation om arbetet mot aggressiv skatteplanering.

I Europeiska rådets slutsatser från maj 2013 uttalades bl.a. att en prioriterad uppgift var att utöka det automatiska informationsutbytet inom EU och globalt. Vidare begärde rådet att det reviderade sparandedirektivet antas före årets utgång.

Regeringen anser att det är angeläget att först fullfölja det arbete som redan har inletts på området. Det gäller främst sparandedirektivet och genomförandet av det nya direktivet om administrativt samarbete på området för direkt beskattning.

Administrativt samarbete i skattefrågor

I juni presenterade kommissionen ett förslag om ändring av direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning (se faktapromemoria 2012/13:FPM150). I sin nuvarande utformning innehåller direktivet bestämmelser om ett automatiskt informationsutbyte mellan medlemsstaterna när det gäller vissa kategorier av inkomster och kapital, dock inte inkomster och tillgångar på finansiella konton. Eftersom alla medlemsstater har ingått eller förväntas ingå avtal med USA om ett automatiskt informationsutbyte om inkomster och tillgångar på finansiella konton, föreslog kommissionen att det automatiska informationsutbytet enligt direktivet ska utvidgas till att även avse sådana inkomster och tillgångar.

OECD har börjat att ta fram en global standard för ett sådant automatiskt informationsutbyte. Medlemsstaterna är överens om att en utveckling av olika standarder för det nya automatiska informationsutbytet bör undvikas. Planen är att arbetet med OECD:s globala standard ska avslutas under 2014. Regeringen stöder detta arbete. Sverige var ett av de länder som anslöt sig till det multilaterala samarbete, i enlighet med den globala standarden, som Frankrike, Storbritannien, Italien, Spanien och Tyskland tagit initiativ till och de uttalanden som gjordes om detta i samband med Eko-finrådets möte i maj 2013. Samtidigt uttalade Danmark, Finland och Sverige också att det utökade automatiska informationsutbytet måste hantearas på EU-nivå för att på ett effektivt sätt kunna samordnas med redan beslutade åtgärder för ett automatiskt informationsutbyte inom EU. Regeringen är positiv till att direktivet om administrativt samarbete justeras för att överensstämja med den globala standard som OECD arbetar med att ta fram.

Motionen

I kommittémotion 2013/14:U11 Urban Ahlin m.fl. (S) yrkandena 7–11 begärs tillkännagivanden om inriktningen på arbetet mot internationell skattflykt. Sparandedirektivet bör omfatta samtliga medlemsstater och inte innehålla några undantagsklausuler för enskilda stater. Ett antagande av det

ändrade sparandedirektivet är en viktig startpunkt för en utvidgning till relevanta tredjeländer. Det är viktigt att både informationsutbyte i skattefrågor och antibedrägeriavtal kommer till stånd med Andorra, Monaco, Schweiz, Liechtenstein och San Marino. Dessa stater bör sättas under ökad press. Sverige bör vidare gå i spetsen för ett fullständigt informationsutbyte i skattefrågor och transparens i fråga om vilka beskattningsbara tillgångar som finns och var de är placerade. Informationsutbytet ska ske spontant och inte enbart på anmodan. Det är viktigt att regeringen ser till att EU och Europa går före i detta. Regeringen måste också inom EU och OECD noga följa hur informationsutbytesavtalen fungerar i praktiken och verka för förbättringar av OECD:s standardavtal. Det behövs också en mer multilateral ansats i skatteavtalsarbetet för att hjälpa utvecklingsländerna att genom ett spontant informationsutbyte få del av dolda tillgångar. Sverige bör vidare verka för att skatteredovisningen i alla stater och statsliknande jurisdiktioner öppnas upp genom ett världsomspännande krav på land-för-land-rapportering. OECD:s handlingsplan innebär att företag tvingas redovisa per land som de är verksamma i för att det ska vara möjligt att se var vinsterna görs och vad multinationella bolag ska betala i skatt i ett land. I dag presenterar företagen endast en sammanslagen global redovisning på koncernnivå. Men OECD borde kunna gå längre och kräva att dessa uppgifter ska vara tillgängliga för allmänheten och inte enbart för medlemsländernas skattemyndigheter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har senast behandlat frågor om internationell skatteflykt i betänkande 2013/14:SkU20 Skatteförfarande och folkbokföring.

Det internationella samarbetet mot skatteflykt har fått förnyad kraft efter finanskrisen, och ambitionerna på detta område har kunnat höjas. Ett uttryck för detta är den allt bredare uppslutningen kring kravet på en fullständig öppenhet i samarbetet kring skattefrågor.

EU:s finansministrar betonade i sitt bidrag till mötet mellan G20-ländernas finansministrar den 14 mars 2009 behovet av att skydda det finansiella systemet mot otillräckligt reglerade jurisdiktioner där det saknas öppenhet och samarbete samt efterlyste ett sanktionspaket. Vid G20-ländernas toppmöte i London den 2 april 2009 kom stats- och regeringscheferna överens om att ingripa mot icke-samarbetsvilliga jurisdiktioner, t.ex. skatteparadis, och förklarade att de var beredda att tillgripa sanktioner för att skydda sina offentliga finanser och finanssystem samt att banksekretessens tidevarv var över. G20-länderna riktade i november 2012 en begäran till OECD om en rapport om arbetet mot skatteflykt inför det planerade G20-mötet i februari 2013. I den rapport som lades fram redovisade OECD sitt arbete och åtog sig att snabbt och i samråd med alla intressenter på området utarbeta en plan med konkreta åtgärder. I juli 2013 presenterade OECD sin handlingsplan (Action Plan on Base Erosion and Profit Shif-

ting). Handlingsplanen innehåller 15 reformpunkter som olika arbetsgrupper inom OECD arbetar med att ta fram förslag på, för att motverka erodering av skattebaser och vinstförflyttning. Tillsammans med dessa punkter presenterades en ambitiös tidsplan som nu ligger till grund för ett intensivt arbete inom OECD.

En amerikansk lagstiftning som benämns Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) har påverkat utvecklingen när det gäller informationsutbytet på skatteområdet. FATCA ålägger finansiella institut i hela världen att identifiera amerikanska kontoinnehavare och rapportera tillgångar och kapitalinkomster på sådana konton till den amerikanska skattemyndigheten. Med anledning av den omfattande kritik som riktades mot den amerikanska lagstiftningen upprättade Tyskland, Spanien, Frankrike, Italien och Storbritannien (G5) tillsammans med USA en modell för bilaterala avtal med USA om genomförande av FATCA. Modellen går ut på att finansinstituten rapporterar informationen till sin inhemska skattemyndighet som sedan automatisk utbyter den med den amerikanska skattemyndigheten. I april 2013 meddelade G5 att de avser att sinsemellan utbyta information automatiskt, baserat på modellavtalet för FATCA, och bjöd in andra medlemsstater att delta, den s.k. G5-piloten. I samband med Ekofinrådets möte den 14 maj 2013 anslöt sig ytterligare tolv medlemsstater till samarbetet och bjöd in ytterligare medlemsstater samt länder utanför EU att delta. De anförde också att det bör arbetas fram en global standard för ett automatiskt informationsutbyte.

Som framgår av regeringens redogörelse har flera försök gjorts i rådet att nå en politisk överenskommelse om de ändringar i sparandedirektivet som kommissionen föreslog 2008 (se faktapromemoria 2008/09:FPM71). Syftet har varit att täppa till vissa kryphål i det nuvarande sparandedirektivet. Ändringarna innebär bl.a. att även betalningar som går via vissa obeskattade juridiska konstruktioner, såväl inom som utanför EU, till fysiska personer inom EU ska omfattas av direktivet. Dessutom föreslås att tillämpningsområdet utökas till att bl.a. omfatta vissa livförsäkringar. Ändringarna syftar också till att höja kvaliteten på den information som utbyts så att den fysiska person som mottar en räntebetalning med större säkerhet kan identifieras. Vidare har Ekofinrådet gett kommissionen ett mandat att förhandla med Schweiz, Liechtenstein, Monaco, Andorra och San Marino så att även dessa länder ska tillämpa de föreslagna ändringarna av direktivet.

Kommissionen har under året förhandlat med Schweiz, Liechtenstein, Monaco, Andorra och San Marino för att nå en snabb överenskommelse och lämnade i mars 2014 en rapport till rådet om läget i förhandlingarna. Av rapporten framgår att länderna till en början ville hålla fast vid möjligheten att använda källbeskattning som ett alternativ till informationsutbyte. Kommissionen höll å sin sida fast vid att informationsutbyte ska användas och att detta även ska gälla vid genomförandet av det ändrade sparandedirektivet. Under förhandlingarnas gång stod det så småningom klart att alla

fem länderna accepterar att den enda realistiska lösningen är att ett framtida samarbete baseras på den globala standard för informationsutbyte som OECD håller på att ta fram. Man erkände att en användning av andra metoder under en övergångstid skulle ha fler nackdelar än fördelar eftersom utvecklingen mot en global standard framstår som oundviklig. De företag som berörs skulle inte heller välkomna en tillfällig lösning.

Kommissionens rapport välkomnades av rådet vid mötet den 20–21 mars 2014 och rådet uppmanade kommissionen att snabbt slutföra förhandlingarna och ge en lägesrapport i december 2014. Om förhandlingarna inte går framåt uppmanades kommissionen att undersöka vilka åtgärder som kan vidtas för att säkra att den nya globala standarden för informationsutbyte tillämpas. Med detta som bakgrund klargjorde rådet att förslaget om ändringar i sparandedirektivet kommer att antas vid mötet i mars 2014. Förslaget har härefter antagits.

Inom EU gäller rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning. Det innehåller långtgående skyldigheter för medlemsstaterna, framför allt när det gäller att utföra utredningar för att få fram upplysningar som en annan medlemsstat begär. En anmodad medlemsstat har inte rätt att vägra att lämna upplysningar enbart därför att den inte har något eget intresse av denna information. Den anmodade myndigheten kan inte heller vägra att lämna upplysningar enbart på grund av att dessa innehas av en bank eller ett annat finansinstitut, en förvaltare eller en person som agerar i egenskap av ombud eller förvaltare, eller på grund av att upplysningarna rör ägarintressen i en person. Bestämmelsernas utformning överensstämmer med den internationellt accepterade standarden för informationsutbyte på skatteområdet. Direktivet innehåller också obligatoriska bestämmelser om ett automatiskt informationsutbyte om styrelsearvoden, livförsäkringsprodukter som inte omfattas av andra unionsrättsakter om utbyte av upplysningar och andra liknande åtgärder, pensioner samt ägande av och inkomster från fast egendom. Skyldigheten för en medlemsstat att utbyta dessa upplysningar begränsas till sådana upplysningar som är tillgängliga för medlemsstaten. Bestämmelserna om ett automatiskt informationsutbyte ska börja tillämpas i medlemsstaterna den 1 januari 2015.

Kommissionen har lagt fram ett förslag om ändring av direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning (KOM(2013) 348). Förslaget utvidgar det automatiska utbytet till att omfatta tillgångar och kapitalinkomster på finansiella konton. Skyldigheten att utbyta information om de nya kategorierna av inkomster och kapital ska gälla oavsett om denna information finns tillgänglig eller inte. Vid ett möte i rådets arbetsgrupp för skattefrågor i oktober 2013 framkom att det råder enighet om att förslaget kommer att behöva justeras för att överensstämma med den globala standard som OECD arbetar med.

I februari 2014 publicerade OECD ett förslag till en global standard för automatiskt informationsutbyte om finansiella tillgångar och inkomster. Det handlar om en modell för bilaterala och multilaterala avtal om ett

sådant informationsutbyte. OECD:s modellavtal återspeglar innehållet i G5-ländernas modell för avtal med USA om FATCA. Frågan om land-för-land-redovisning har tagits upp av OECD inom ramen punkt 13 i handlingsplanen om BEPS. Ett utkast till en mall för land-för-land-redovisning publicerades den 31 januari 2014.

Inom ramen för det nordiska samarbetet bedrivs sedan flera år ett arbete med att förmå skatteparadisen att skriva bilaterala avtal med de nordiska länderna, och ett stort antal sådana avtal har ingåtts. Avtalen omfattar det stora flertalet internationella finansiella centra runt om i världen, och Sverige har använt de nya avtalen vid 229 tillfällen med mycket goda resultat. Upptaxeringar och självrättelser har genererat ca 2 miljarder kronor i extra skatt sedan 2010. Avtalen ansluter nära till OECD:s modell för bilaterala avtal om informationsutbyte i skatteärenden och gör det möjligt att utbyta upplysningar i skatteärenden och för representanter för myndigheter i det ena landet att närvara vid skatteutredningar i det andra landet. Arbetet med att träffa nya informationsutbytesavtal fortsätter.

På mandat från Ekofinrådet inledde kommissionen 2006 förhandlingar med Liechtenstein om ett avtal om rättsligt samarbete för att bekämpa bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar EU:s medlemsstater och Liechtensteins finansiella intressen (antibedrägeriavtalet). Kopplat till detta avtal finns även frågan om att ge kommissionen mandat att förhandla om liknande avtal med Andorra, Monaco, San Marino och Schweiz. Dessa stater har liksom Liechtenstein ett nära samarbete med EU, varför avtalen är viktiga. När det gäller Schweiz är det fråga om att komplettera ett befintligt antibedrägeriavtal.

Uppförandekodgruppens arbete med att motverka skadlig skattekonkurrens fortsätter. Inom EU är det inte godtagbart att ha skatteåtgärder som strider mot uppförandekodens principer. Det bör inte heller vara godtagbart för länder utanför EU att ägna sig åt skadlig skattekonkurrens. Ekofinrådet gav därför den 8 juni 2010 kommissionen i uppdrag att påbörja diskussioner med Schweiz och Liechtenstein om principerna och kriterierna i uppförandekoden. Kommissionens uppdrag är ett första steg i arbetet med att förmå Schweiz och Liechtenstein att följa uppförandekodens principer och avveckla sådana skatteåtgärder som inte är förenliga med dessa principer.

Även om anslutningen till OECD:s standard för informationsutbyte i skatteärenden ökar snabbt är det viktigt att de åtaganden om informationsutbyte som görs i avtalen inte förblir rena pappersprodukter. Inom OECD:s globala forum för transparens och informationsutbyte på skatteområdet genomförs därför landrevisioner. I en första fas bedöms regleringen och i en andra fas tillämpningen. Avsikten är att OECD:s globala standard för ett automatiskt informationsutbyte om finansiella tillgångar och inkomster ska övervakas och revideras av det globala forumet.

Utskottet kan konstatera att inriktningen av det internationella arbetet mot skatteflykt stämmer väl överens med den viljeinriktning som motionärerna ger uttryck för. Utskottet anser inte att det finns någon anledning för riksdagen att i detta ärende rikta tillkännagivanden till regeringen om inriktningen av detta arbete och avstyrker därför motionen i denna del.

Stockholm den 10 april 2014

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Leif Jakobsson (S), Ulf Berg (M), Hannah Bergstedt (S), Lena Asplund (M), Christina Oskarsson (S), Fredrik Schulte (M), Hans Olsson (S), Gunnar Andrén (FP), Peter Persson (S), Karin Nilsson (C), Anders Karlsson (S), Maria Abrahamsson (M), Mats Pertoft (MP), Lars Gustafsson (KD), Thoralf Alfsson (SD) och Jacob Johnson (V).

Avvikande meningar

1. Skatt på finansiella transaktioner (S)

Leif Jakobsson (S), Hannah Bergstedt (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Peter Persson (S) och Anders Karlsson (S) anför:

Vi anser att någon form av beskattning av finanssektorn som dels bidrar till välfärdens finansiering, dels förbättrar finansmarknadernas funktionssätt bör prövas. Tänkbara alternativ är en finansiell aktivitetsskatt eller en finansiell transaktionsskatt. Vi kan tänka oss att pröva en finansiell transaktionsskatt om den grundas på internationella överenskommelser där de huvudsakliga finansmarknaderna ingår. Oavsett utformningen av en sådan skatt ska intäkterna ovillkorligen gå till respektive medlemsstat.

Det nu aktuella initiativet från EU-kommissionen om ett fördjupat samarbete mellan elva medlemsstater om en finansiell transaktionsskatt lever inte upp till de målsättningar vi ställer, och Sverige ska därför inte delta i det fördjupade samarbetet.

Regeringen förutsätter att de icke deltagande medlemsstaternas intressen beaktas i den fortsatta behandlingen av skatteförslaget efter att bemyndigandet om ett fördjupat samarbete har godkänts. Vi kan konstatera att regeringen tyvärr godkände ett fördjupat samarbete innan alla fakta kring utformningen av skatten på finansiella transaktioner fanns på plats och alla implikationer för svensk del var kända och analyserade. Vi menar att regeringen och de borgerliga partierna har varit alltför tillmötesgående i detta och har ansvaret för eventuella framtida problem för Sverige som följer av beslutet. Regeringen har därmed också ansvaret för att i det fortsatta förhandlingsarbetet förvissa sig om att svenska företags valutasäkring och svenska företagsfinansieringar inte omfattas av skatten. Om skatten på finansiella transaktioner får en negativ effekt på Sveriges skattebaser anser vi att regeringen ska kräva ytterligare rabatt på medlemsavgiften som motsvarar de ökade kostnader som Sverige drabbas av.

Vi accepterar under inga villkor att en skatt på finansiella transaktioner helt eller delvis blir egna medel för EU. Regeringen måste också se till att få garantier om att Sverige inte missgynnas vare sig som en direkt följd av skatten eller genom att EU-medel framöver tilldelas generösare till de medlemsstater som ingår i det fördjupade samarbetet.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Skatt på finansiella transaktioner (MP)

Mats Pertoft (MP) anför:

Frågan om en skatt på finansiella transaktioner har mot bakgrund av finanskrisen fått förnyad aktualitet. EU-kommissionen presenterade i september 2011 ett förslag på skatt på omsättningen av aktier, fondandelar och obli-

gationer och beräknade att denna skulle ge årliga inkomster på drygt 57 miljarder euro samt minska instabiliteten på finansmarknaden. Regeringarna i bl.a. Frankrike, Finland och Österrike driver på för att en transaktionsskatt ska träda i kraft så snart som möjligt.

Det är djupt beklagligt att den svenska regeringen agerar bromskloss och aktivt motverkar en reform som syftar till att skapa en långsiktigt stabil ekonomi, där investeringar i den reala ekonomin ges företräde framför spekulationer i finansiella instrument.

Jag anser att det ska införas en skatt på finansiella transaktioner inom EU, fri för alla medlemsstater att delta i. Intäkterna ska användas till gröna investeringar, för förnybar energi och hållbara transporter, som stimulerar jobb, främst i fattigare delar av EU. Det är EU som ska fatta beslutet om hur intäkterna ska användas.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Skatt på finansiella transaktioner (SD)

Thoralf Alfsson (SD) anför:

Sverigedemokraternas grundinställning är att skattepolitiken är en nationell kompetens. Frågan om en internationell skatt på finansiella transaktioner (financial transaction tax, FTT) är relevant ur minst två aspekter. Dels är skattepolitiken en nationell angelägenhet, dels skulle en sådan skatt resultera i kapitalflykt till andra finanscentrum utanför EU och i förlängningen minska hela EU:s bnp. En dylik skatt kan i princip endast införas globalt, eller inte alls. Vi vänder oss således mot den föreslagna skatten.

Vi är även starkt skeptiska till att samordna vissa punktskatter på EU-nivå. Punktskatter syftar huvudsakligen till att uppnå vissa mål på exempelvis miljö- eller folkhälsoområdet. Dessa mål är en nationell angelägenhet och ska formuleras av Sveriges riksdag och i förlängningen av det svenska folket. Det innebär även att riksdagen måste sitta på verktygen för att uppnå dem.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Befrielse från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund (S, MP)

Leif Jakobsson (S), Hannah Bergstedt (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Peter Persson (S), Anders Karlsson (S) och Mats Pertoft (MP) anför:

Vi menar att den mervärdesskattebefrielse som gäller för ideella föreningar i Sverige och vissa andra medlemsstater, t.ex. Finland, måste få bestå. Det finns inget svenskt intresse av att öka beskattningen av föreningslivet och den ideella sektorn.

Våra föreningar, religiösa samfund och folkrörelser bedriver oerhört samhällsnyttiga verksamheter, och kommissionens krav på momsbeläggning hotar det ideella engagemanget. Precis som vi talar om behovet av regel-förenklingar för företagen så behövs få och enkla regler för föreningar.

Vi vill med detta än en gång lyfta fram den viktiga funktion som många ideella föreningar fyller i det svenska samhällslivet. Vi vill därför också poängtera vikten av att dessa föreningar, om momsbefrielsen inte kan bestå, kompenseras för de ökade belastningar som de kan komma att drabbas av om verksamhet som i dag är skattebefriad inte längre kan vara det.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Befrielse från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund (SD)

Thoralf Alfsson (SD) anför:

Sverigedemokraternas grundinställning är att skattepolitiken är en nationell kompetens. I synnerhet gäller detta den svenska momsbefrielsen för mindre, ideella föreningar, som kommissionen vill avhända oss. Detta skulle innebära en kraftigt ökad administration och ökade kostnader för föreningar med ytterst marginella ekonomiska medel, och att vissa föreningar i praktiken skulle tvingas upplösa sig själva. Det är vår bedömning att regeringen inte driver linjen att försvara våra intressen i denna fråga tillräckligt hårt. Exempelvis bör vi från svenskt håll vara beredda att nyttja vår vetorätt i andra sammanhang för att vinna gehör i denna fråga.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Mervärdesskatt på e-böcker (S, MP)

Leif Jakobsson (S), Hannah Bergstedt (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Peter Persson (S), Anders Karlsson (S) och Mats Pertoft (MP) anför:

Mervärdesskattedirektivet gör det möjligt för medlemsstaterna att ha ned-satta momsatsar på vissa varor, t.ex. på tidningar, tidskrifter och böcker. De flesta EU-stater, inklusive Sverige, utnyttjar den möjligheten för att uppmuntra läsande. Däremot måste tjänster beskattas enligt den generella momssatsen, som i Sverige är 25 procent.

Alltfler följer nyheter och läser böcker digitalt. Som regelverket ser ut nu innebär övergången från papper till skärm att momsen på tidningar, tidskrifter och böcker fyrdubblas, från 6 till 25 procent, i Sverige. Så förvandlas modernitet och den digitala möjligheten till ett problem – för tidnings- och förlagsbranschen, och i förlängningen för journalistiken och den fria debatten.

Frankrike och Luxemburg, som har sänkt den digitala momsen, har stämts för detta i EU-domstolen.

Regeringen och Sveriges kommissionär bör inom EU ändå driva frågan vidare. EU-parlamentet är positivt och Sverige måste slå vakt om sin digitala agenda som har ambitionen att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7. Sparandedirektivet, uppförandekoden och antibedrägeriavtal (S, MP, V)

Leif Jakobsson (S), Hannah Bergstedt (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Peter Persson (S), Anders Karlsson (S), Mats Pertoft (MP) och Jacob Johnson (V) anför:

Ett förbättrat sparandedirektiv som dessutom omfattar fler stater i Europa är viktigt för de nationella skattesystemens legitimitet och för att visa att globaliseringen inte öppnar dörrar för skatteundandragande. Det är därför välkommet att kommissionens förslag om förbättringar nu har kunnat genomföras och att förhandlingarna med Schweiz, Liechtenstein, San Marino, Monaco och Andorra ser ut att gå framåt. Det är av synnerlig vikt att både ett informationsutbyte i skattefrågor och antibedrägeriavtal kommer till stånd med Andorra, Monaco, Schweiz, Liechtenstein och San Marino. Det finns skäl att sätta dessa stater under ökad press. Genom EES-avtalet åtnjuter de stora ekonomiska fördelar av EU, vilket inte är rimligt då de fungerar som centrum för skattefusk, penningtvätt och andra illegala aktiviteter under skydd av sin banksekretess och ovilja till transparens.

Vi menar att Sverige bör gå i spetsen för ett fullständigt informationsutbyte i skattefrågor och transparens i fråga om vilka beskattningsbara tillgångar som finns och var de är placerade. Informationsutbytet ska ske spontant och inte enbart på anmodan. Det är viktigt att regeringen ser till att EU och Europa går före i detta. Regeringen måste också inom EU och OECD noga följa hur informationsutbytesavtalen fungerar i praktiken samt verka för förbättringar av OECD:s standardavtal. Utifrån både skatteuppbördsintressen och etiska utgångspunkter är det viktigt att kriminella organisationer, terrorister och diktatorer inte ska kunna gömma pengar i europeiska skatteparadis med nära förbindelser med Europeiska unionen. Regeringarna i EU:s medlemsstater och kommissionen har ett stort ansvar för att driva frågan att banksekretessen och skatteundanhållandet i de europeiska skatteflyktsparadisen upphör.

Sverige måste slutligen inom både EU och OECD verka för en mer multilateral ansats i skatteavtalsarbetet för att genom ett spontant informationsutbyte hjälpa utvecklingsländerna att också få del av dolda tillgångar.

Våren 2012 gjorde SVT en genomgång av hur mycket de 20 största koncernerna i Sverige betalade i bolagsskatt. I botten av listan finns sju koncerner som var ”nolltaxerade”. Dessa sju betalade ingenting eller mycket lite i bolagsskatt 2010 trots att samtliga koncerner redovisade vinst till sina aktieägare samma år. Det kan säkert finnas olika förklaringar och goda anledningar till att det ser ut som SVT beskriver för dessa enskilda

koncerner. Det skulle t.ex. kunna bero på kvittningsmöjligheter, dvs. att företagen har ansamlade gamla förluster som man kvittar mot nya vinster. Sverige har generösa regler på det här området – nödvändigt för långsiktiga kapitalintensiva verksamheter – men det beror också på konstruktioner där man flyttar patenträttigheter och annat till särskilda bolag som skattar i skatteparadisen. Runt om i världen och inte minst i Europa tar regeringar initiativ för att sätta stopp för skatteflykten.

I sin rapport till G20-mötet i februari 2013 (Addressing Base Erosion and Profit Shifting – BEPS) betonade OECD att den lagstiftning som reglerar transnationella företags aktiviteter inte är ändamålsenlig för att skydda nationella skattebaser. Det fanns indikationer på att vissa transnationella företag har blivit mer aggressiva i sin skatteplanering. OECD presenterade en handlingsplan för att komma till rätta med BEPS som behandlades vid ett möte med kommittén för skattefrågor (Committee on Fiscal Affairs, CFA) i juli 2013. Handlingsplanen innehöll 15 punkter som olika arbetsgrupper inom OECD arbetar med att ta fram förslag på, för att motverka erodering av skattebaser och vinstförflyttning. Reformpunkterna kan delas in i fyra huvudgrupper: möta utmaningarna från den digitala ekonomin, utforma internationell samordning, uppdatera internationella standarder och transparens.

Förslagen från OECD är bra utgångspunkter. Vi socialdemokrater vill att Sverige går i täten för nya internationella regelverk som sätter stopp för skatteflykten till skatteparadisen. Det är viktigt för Sverige, men också för många fattiga länder som nu berövas de skatteintäkter de rätteligen borde ha. Sverige måste vara en pådrivande kraft inom EU för att säkra skattebasen för välfärdsstaterna och för att utvecklingsländerna får de skatteinkomster de är berättigade till i den ekonomiska utvecklingen. En del i detta är att verka för ett spontant och multilateralt utbyte av uppgifter om ekonomiska tillgångar och inkomster baserade på dessa.

OECD:s plan måste i högre grad omfatta den svåra situationen i utvecklingsländerna; ett globalt problem måste få en global lösning. Risken är, även om ambitionen är god, att man inte kommer till rätta med problemen.

Sverige bör verka för att skatteredovisningen i alla stater och statsliknande jurisdiktioner öppnas upp genom ett världsomspännande krav på landför-land-rapportering. Problemet med flera skatteparadis är att de inte är regelrätta stater utan självständiga jurisdiktioner med andra formella kopplingar till något gammalt kolonialland. Företag ska rapportera sina vinster och skatter i varje land där de är verksamma så att myndigheterna i alla stater får vetskap om hur mycket skatt som företagen är skyldiga att betala. Det är den första förutsättningen för att varje respektive stat ska kunna bedöma om redovisningen i det egna landet är rimlig. Norge har tagit ett sådant beslut och det är hög tid att Sverige ansluter. Inom EU finns det nu beslut om ett sådant krav för gruvindustrin, men kravet bör naturligtvis omfatta all internationell företagsamhet.

OECD:s handlingsplan innebär att företag tvingas redovisa per land som de är verksamma i för att det ska vara möjligt att se var vinsterna görs och vad multinationella bolag ska betala i skatt i ett land. I dag presenterar bolagen endast en sammanslagen global redovisning på koncernnivå. Men OECD borde kunna gå längre och kräva att dessa uppgifter ska vara tillgängliga för allmänheten och inte enbart för medlemsländernas skattemyndigheter. Det är viktigt att man inte förbiser utvecklingsländernas betydelse i kampen mot skatteflykten – länder där kapitalflykt har stora och skadliga effekter för regeringar som redan kämpar med att kunna finansiera den offentliga sektorn.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.